

PO SIEDMIU LATACH

W siódmym roku współpracy Teatru Polskiego z młodzieżą szkół średnich należałoby rozważyć sumę zdobytych doświadczeń, sprawdzonych form, zdać sobie sprawę, że konkurs „Młodzież poznaje teatr” nie upowszechnia teatru „w ogóle”, lecz jego najistotniejsze wartości i jest ważnym czynnikiem w kształtowaniu życia kulturalnego młodego społeczeństwa. Oczywisty stał się fakt, że teatr współczesny nie może oddziaływać na widza jedynie poprzez spektakl, że teatr trzeba systematycznie poznawać, uczyć się go zrozumieć, że niezbędne jest pozyskiwanie i wychowywanie młodego widza, najbardziej chłonnego i wrażliwego, któremu należy wytłumaczyć, czym jest sztuka teatralna, wyjaśnić jej specyfikę i złożoność.

Jak młodego widza edukować? Jak do niego dotrzeć? Pytania zadawane przed siedmiu laty, pytania ogromnej wagi, bowiem ów młodociany widz w niedalekiej przyszłości zechce lub nie zechce zapełnić sale naszych teatrów — zależnie od tego, czy będzie czuł potrzebę kontaktu ze sztuką, czy wyrobi w sobie nawyk chodzenia do teatru — pytania te zdecydowały o kierunkach i formach działania.

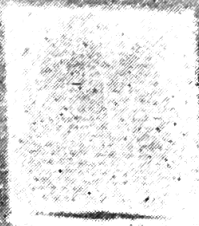
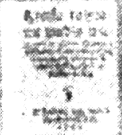
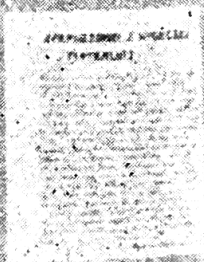
Formy te, w siódmym roku edukacji teatralnej młodzieży szkół wrocławskich i woj. wrocławskiego, zostały poszerzone i wzbogacone o nowe dyscypliny. Nową formą jest bezsprzecznie „Klub 1212”, zrzeszający najbardziej aktywnych entuzjastów spośród młodzieży należącej do konkursu „Młodzież poznaje teatr”. Jest to ruch szeroki i wielokierunkowy. Ogólne ramy organizacyjne zostały ustalone przez Teatr Polski, przy którym Klub działa. Zadaniem „Klubu 1212”, skupiającym tyleż młodzieży (nazwa pochodzi od ilości miejsc na widowni Teatru Polskiego, największej spośród teatrów dramatycznych w Polsce), jest podnoszenie poziomu wiadomości i wrażliwości młodych widzów przez częste odwiedzanie teatru, omawianie przedstawień, działalność w sekcjach zainteresowań, redagowanie własnej wkładki do programu „Nasz kurier”. Dla „Klubu 1212” Teatr Polski organizuje co kwartał spotkania i dyskusje z wybitnymi twórcami teatru (Klub gościł Kazimierza Dejmka, Gustawa Holoubka, Jerzego Grotowskiego). W „Klubie 1212” młodzież ma możliwość samodzielnych, własnych wypowiedzi. Ważniejsze wydawało nam się umożliwienie młodzieży precyzowania samodzielnych sądów, aniżeli dawanie im gotowych wzorców. Aby ułatwić szczerą wypowiedź, organizowano co trzy tygodnie spotkania zwane „Forum”, czyli wolną trybuną młodzieży. „Forum” — to szeroka wymiana myśli i poglądów na tematy związane z teatrem. Przykładowe tematy „Forum”: „Co rozumiem przez teatr współczesny”, „Pantomima a teatr dramatyczny”, „Oskarżam czy bronię Petera, głównego bohatera »Kuchni« Weskera”, „Moje miejsce w życiu kulturalnym Wrocławia”, „Co chciałbym zobaczyć w repertuarze Teatru Polskiego w przyszłym sezonie?” Ten ostatni temat wywołał najżywszy oddźwięk u młodzieży, dyskusja wskazywała na staranne przygotowanie, dobrą orientację w literaturze dramatycznej, i to zarówno dramaturgii klasycznej, jak współczesnej. Należy podkreślić, że propozycje wysuwane na „Forum” przez młodzież znalazły się w planach repertuarowych Teatru. Można by się więc po-

kusić o hipotezę (z zachowaniem całej ostrożności), że w edukacji teatralnej młodzieży tkwi przecież żywotny interes samego teatru z uwagi na fakt, że kształcenie widza stwarza również możliwości uwzględnienia jego potrzeb w kształtowaniu własnego repertuaru, własnej linii artystycznej. „Forum” odbywa się w Teatrze Kameralnym, w dyskusjach tych bierze udział każdorazowo około 200 osób, w tym niemal połowa z terenu województwa. „Klub 1212” stał się prężną komórką inspirującą działania szkolnych kół, utrzymuje poprzez łączników stały kontakt z teatrem, co 2 tygodnie odbywają się w Teatrze Polskim zebrania, na których łącznicy otrzymują wytyczne do działalności w szkołach.

Zebrania plenarne „Klubu 1212”, które są zarazem spotkaniami z twórcami teatru — poświęcone specyfice sztuki teatralnej, problemom nowoczesnej reżyserii, gry aktorskiej, scenografii, charakterystyce współczesnej dramaturgii i współczesnego teatru — wprowadzały młodzież „Klubu 1212” na drogę zrozumienia niełatwej przecież, nowoczesnej, poszukującej, eksperymentującej sztuki. Ogromna aktywność młodzieży podczas tych spotkań, liczne pytania, przemyślane i dojrzałe, pytania z różnych dziedzin: estetyki, problematyki moralnej, światopoglądowej, świadczą, jak ważne miejsce zajmuje teatr w wychowaniu młodego człowieka, zdolnego nie tylko żyć na poziomie nowoczesnej cywilizacji, ale i aktywnie uczestniczyć w jej dalszym rozwoju. „Klub 1212” podjął próbę zbliżenia partnerów z obu stron rampy scenicznej, ale w konfrontacji równouprawnionej, partnerskiej. Najbardziej interesuje młodzież współczesność. Przez teatr chce współczesność widzieć, odbierać, poznawać. Najpełniejsze potwierdzenie tego znaleźć można w recenzjach uczniowskich, których w tym sezonie nadesłano do Teatru Polskiego 1017. Mnogość recenzji indywidual-

Wystawa teatralna w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Sycowie

Masz glos o przedstawieniu teatralnym „Żywot Józefa” Mikolaja Reja

nych z przedstawień bieżącego sezonu jest dowodem zainteresowań młodzieży sztuką teatru, licznego odwiedzania teatru, a także wyrazem potrzeby wypowiedzenia swego refleksyjnego stosunku do sztuki. Największa ilość tekstów (435) dotyczy przedstawienia „Kuchni” Weskera, następnie „Wścieklicy” Witkacego, „Czarownicy z Salem” Millera.

Spośród 1017 tekstów jury konkursu wyróżniło prace 8 uczniów:

Marii Szajner z Prywatnego Liceum SS Urszulanek we Wrocławiu

„Czy warto marzyć” z przedstawienia „Kuchni”

„Założenie” z przedstawienia „Samej Słodczy”

„Próba oceny” z przedstawienia „Jan Maciej Karol Wścieklica”

Roberta Kołodziejczyka z Technikum Budowlanego nr 3 we Wrocławiu

„Spójrzmy w przyszłość” na temat „Kuchni” Weskera

„Dokąd idziesz” z przedstawienia „Wścieklicy”

Elżbiety Chmielewskiej z Technikum Bulowlanego nr 3 we Wrocławiu

„Walczyć o prawo do marzeń — to walczyć o człowieka” z przedstawienia

„Kuchni” Weskera

Alicji Badowskiej z Liceum Ekonomicznego nr 2 we Wrocławiu

„Hotel Astoria” — Sztejna w Teatrze Polskim

Teodora Zadroznego z II Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy

„Jan Maciej Karol Wścieklica” — Witkacego

Danuty Pyda z Liceum Medycznego w Świdnicy

„Moje refleksje na »Chorym z urojenia« w Teatrze Polskim”

Elżbiety Małgorzaty Wójcik z Liceum Ogólnokształcącego w Trzebnicy

„»Czarownice z Salem« Millera w reż. Zygmunta Hübnera”

Leszka Rychtera z Liceum Ogólnokształcącego w Oleśnicy

„»Żywot Józefa« w Teatrze Polskim”

Honorowe wyróżnienia za szczególną aktywność w konkursie na recenzję przyznano Technikum Chemicznemu w Brzegu Dolnym oraz Liceum Ogólnokształcącemu w Ziębicach.

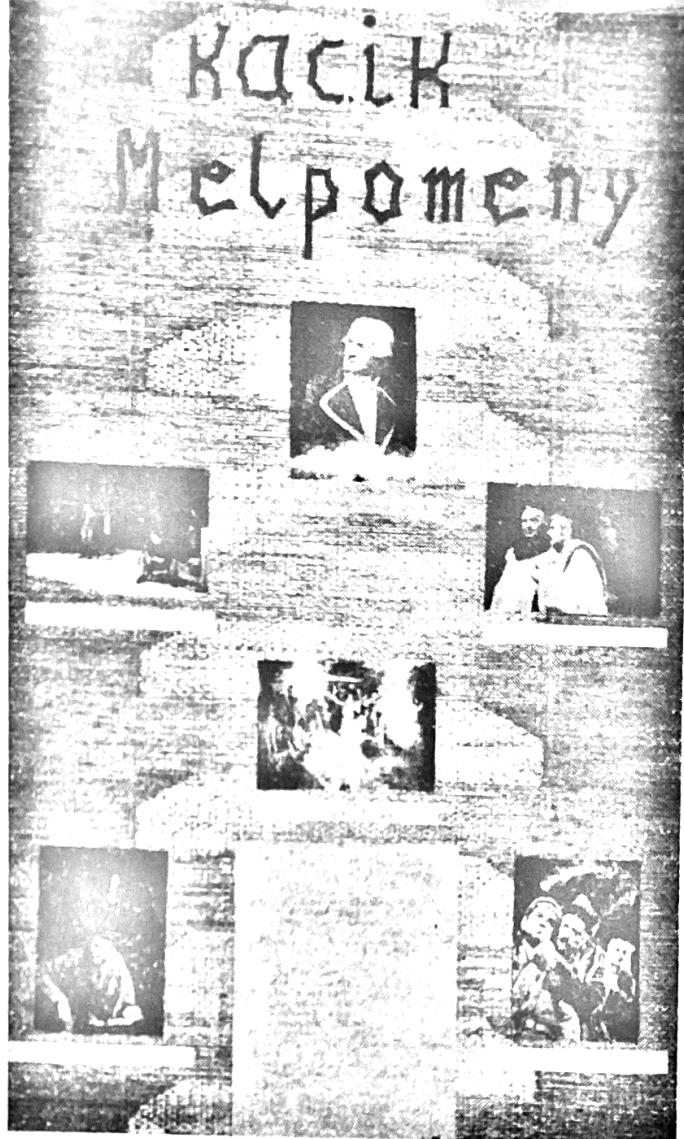
Drugą konkurencją konkursu indywidualnego był konkurs na fotografię o tematyce teatralnej, ogłoszony w tym roku po raz pierwszy. Przez cały sezon trwały zajęcia w sekcji fotograficznej „Klubu 1212”, co dwa tygodnie odbywał się w Teatrze Polskim instruktaż młodzieży w zakresie fotografii teatralnej, co miesiąc — zdjęcia po spektaklach na scenie, w garderobach, zdjęcia tzw. kuchni teatralnej. Plon całorocznej pracy młodzieży eksponowany jest na wystawie w Teatrze Polskim (foyer I piętro), część prac, zwłaszcza portrety aktorów, eksponowana była na wystawie w Klubie Dziennikarza podczas Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych. Na konkurs fotograficzny 32 autorów nadesłało 287 tematów. Jury w składzie: Anna Hann (Teatr Polski), Hanna Sarnecka-Partyka (Teatr Polski), Michał Diament, artysta-fotografik (Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych), Adam Hawalej, fotoreporter (Centr. Agencja Fotogr.) nagrodziło fotogramy następujących uczniów:

I nagroda — Andrzej Janus z Technikum Geodezyjnego we Wrocławiu

II nagroda — Wojciech Adamkiewicz z Technikum Mechanicznego w Kłodzku

II nagroda — Andrzej Rutkowski z XII Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu

Propagowanie teatru w Liceum
Ogólnokształcącym w Ziębicach

III nagroda — Jacek Gielda z Technikum Budowlanego nr 3 we Wrocławiu
III nagroda — Maria Skowron z Liceum Ogólnokształcącego w Trzebnicy

Wyróżnienia:

Janusz Szczodrak z Technikum Energetycznego we Wrocławiu

Ryszard Mroczkowski z XII Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu

Edward Balczasz z Technikum Geodezyjnego we Wrocławiu

Wybrane fotografie nadesłane na konkurs reprodukujemy w niniejszym wydawnictwie.

Do współzawodnictwa międzyszkolnego zgłosiło swój udział 48 szkół średnich, w tym 27 wrocławskich oraz 21 z terenu województwa. Razem 39.820 uczniów.

Tegoroczną współpracę ze szkołami rozpoczęła narada Dyrekcji Teatru z przedstawicielami Kuratorium i nauczycielami, opiekunami szkolnych kół. Wytoczono wspólne zadania na cały sezon teatralny i rok szkolny, podjęto zgłoszoną przez Dyrektora Teatru Polskiego Mariana Wawrzyńka inicjatywę powołania „Klubu 1212”, jako czynnika inspirującego propagowanie teatru w szkołach, podkreślono stały wzrost roli teatru w ogólnym systemie edukacji kulturalnej młodzieży. Pedagodzy, zwłaszcza poloniści, wskazywali na wychowawcze i kształcące oddziaływanie sztuki teatralnej, co znalazło wyraz w tym, że teatr, jako najcenniejszy sprzymierzeniec szkoły, znalazł się w centrum uwagi tegorocznego procesu dydaktyczno-wychowawczego kilkudziesięciu szczególnie aktywnych szkół. Silna więź i bliskie kontakty z pedago-

gami wyrażały się w częstych wizytach nauczycieli w Teatrze Polskim, na próbach generalnych, uroczystościach teatralnych, na specjalnym spektaklu ufundowanym przez Kuratorium dla „Klubu 1212” — „Legendzie” St. Wyspiańskiego w reż. Henryka Tomaszewskiego, na wszystkich plenarnych posiedzeniach „Klubu 1212” oraz spotkaniu poświęconym dyskusji nad planem repertuarowym Teatru Polskiego na sezon 1973/74 i propozycjom, a także postulatom zgłoszonym przez nauczycieli. Konkurs „Młodzież poznaje teatr” w ciągu 7 lat swej działalności wykształcił miłośników teatru nie tylko wśród uczniów, lecz i pedagogów. Z roku na rok mnożą się coraz to nowe pomysły w zakresie propagandy teatru w szkołach. Sporadyczne inicjatywy nabierają trwałości, obrastają nawet w tradycje. Tak jest np. w Brzegu Dolnym, w którym mgr Adam Sznajderski na tegorocznych teatraliach zaprezentował aż 4 formy teatru szkolnego oraz swego rodzaju muzeum teatralne, które powstało w Technikum Chemicznym. Większość eksponatów (najcenniejszym jest sztandar Hasióra) stanowią albumy-recenzje o tytułach: „Spotkanie z teatrem”, „Kurtyna w górę”, „Teatr i my”, „Wrocławska Melpomena”, „Theatron” i in. Coraz żywszą i ciekawszą pracę prowadzi w Liceum Medycznym w Świdnicy mgr Maria Leszczyńska. Kronika zatytułowana „Pokochaj teatr” to swoista historia pasjonująca i zaskakująca pomysłowością i rozległością pracy prowadzonej w tej szkole. Album „Gwiazdy scen”, zawierający karykatury aktorów wykonane przez uczennicę kl. II Wandę Piwnicką, mógłby znaleźć się na wystawie plastycznej.

W tegorocznym konkursie wyróżniły się szczególnym zapałem i systematyczną pracą szkoły z terenu województwa, wśród nich Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Sycowie. Szkoła ta, przygotowująca młodzież do zawodów dekarza, ślusarza, garbarza, tokarza, stolarza, kamieniarza — uzyskała w konkursie wyróżnienie za szczególnie rzetelną działalność w dziedzinie upowszechnienia kultury teatralnej. Lekcje języka polskiego, wystawy teatralne, gazetki, pomysłowe imprezy mogłyby być wzorem dla niejednego liceum ogólnokształcącego. Ogromna w tym zasługa i owoc żmudnej, wytrwałej pracy mgr Haliny Gurejowej.

Szkoły terenowe, a wśród nich młodzież Technikum Mechanicznego z Kłodzka, która koresponduje z wieloma dramatopisarzami i aktorami, nie tylko polskimi, która utrzymuje stały kontakt z Operą i Teatrem Królewskim w Londynie, lub młodzież z Liceum Ogólnokształcącego w Ziębicach, która działa na skalę krajową, utrzymuje stałą więź z ziębickimi zakładami pracy, aktywizując ich załogi do odwiedzania teatru — ta młodzież terenowa jest szczególnie cenna dla akcji konkursowej. Jej droga do teatru, w sensie dosłownym i metaforycznym, jest najeżona zupełnie innymi trudnościami niż młodzieży wrocławskiej, inaczej też jest co roku oceniana. Lekcjom teatru służyły w tym sezonie następujące przedstawienia z repertuaru Teatru Polskiego:

„Żywot Józefa” — Mikołaja Reja

„Hotel Astoria” Aleksandra Szejna

„Kuchnia” — Arnolda Weskera

„Chory z urojenia” — Moliere

„Czarownice z Salem” — Arthura Millera

„Jan Maciej Karol Wścieklica” — St. I. Witkiewicza

„Skoro go nie ma” — Tadeusza Peipera

Finalem corocznego konkursu jest Turniej Teatrologiczny. Turniej odbył się 3 czerwca w Teatrze Polskim, wzięły w nim udział drużyny z 27 szkół przy współudziale 700 osobowej widowni młodzieżowej. Turniej obejmował pytania z zakresu wiedzy o teatrze i dramacie (objętej programem nauczania) oraz wiedzy o życiu teatralnym Wrocławia w bieżącym sezonie, ze szczególnym uwzględnieniem repertuaru Teatru Polskiego. Dla młodzieży towarzyszącej 3-osobowym drużynom przygotowano logogryfy teatralne, których prawidłowe rozwiązanie, obok emocjonującej rozrywki, dostarczyło szkole dodatkowych punktów. Jury Turnieju (red. Zofia Frąckiewicz — „Słowo Polskie”, Anna Hann — Teatr Polski, Marta Ławińska — Teatr Polski, red. Jarosław Szymkiewicz — Telewizja Wrocław, wizytator Tadeusz Pajdała — Kuratorium) nagrodziło zwycięzców:

I miejsce — XII Liceum Ogólnokształcące, Wrocław

II miejsce — VIII Liceum Ogólnokształcące, Wrocław

III miejsce — Liceum Prywatne SS Urszulanek, Wrocław

zaproszeniami na sześć kolejnych premier do Teatru Polskiego i książkami o tematyce teatralnej. Ponadto dyrektor Teatru Marian Wawrzynek wręczył wszystkim zawodnikom Turnieju pamiątkowe „Roczniki Teatru Polskiego”.

W podsumowaniu wyników współzawodnictwa międzyszkolnego we wszystkich dyscyplinach VII konkursu „Młodzież poznaje teatr” jury konkursu w składzie: red. Tadeusz Burzyński — „Gazeta Robotnicza”, Anna Hann — Teatr Polski, Hanna Sarnecka-Partyka — Teatr Polski, Tadeusz Pajdała — Kuratorium, nagrodziło następujące szkoły:

Młodzież z sekcji fotograficznej KLUBU 1212 fotografuje scenę z przedstawienia „Hotel Astoria”, fot. Leszek Sieczka — Technikum Energetyczne, Zgorzelec

